इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळे.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ४९० ([illegible] ५६५)

ग्रंथ नाम भारत

विषय कथा-पुराणे

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

॥१॥

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(2)

श्रीगणेशायनमः॥श्रीसरस्वत्यैनमः॥श्रीगुरुभ्योनमः॥श्रीरामसमर्थ॥छंन

मोजिविस्वरादेवा॥अभेदभावेंतुझीसेवा॥तुचिविश्वयैसेंजिवा॥प्रतित्तबोनेनिर्धा
रें॥१॥हरीहरसुर्यगणेशशक्ती॥तुचियकबहुधाव्यक्ती॥जेथजेथज्ञांवेमनव
ती॥तेथतेथेंतुयक॥२॥माहालक्ष्मीकलस्वामिनि॥भेरवदेवदंडपानि॥सार्वेच
रणचिंतितांमनि॥सिद्धिहोतिबोलेरोन्या॥३॥ज्ञानेस्वरयकनाथ॥यातेंसाष्टांग
प्रनिपात॥गुरुस्वरुपज्ञानेंचितेंहो॥ग्रंथारंभीचवदावया॥४॥अनांत्रीतियपर्वीच्यिक
था॥जन्मेजयसादरपुसता॥वेसंपायनविरोङ्गवक्ता॥प्रश्नांपाहीनिरोपी॥५॥
माझेपीतामहपांडव॥सांडुनिराज्य[illegible]॥वनागेलीयांमाहानुभाव॥का
यकैसेंवर्तले॥६॥त्रयोदशवर्षें वनांतरीं॥चर्मांबरजटाधारी॥कंदमु
ळफळाहारी॥काळकैसाक[illegible]॥७॥सकुमारनवनितताचिपुतळी॥
द्रौपदीसेनिगुणवेल्हाळी॥आरण्यवासकेउ शानळीं॥उरलीकैसिसांगपां॥
॥वेसंपायनह्मणेराजा॥वनाजातांधर्मराजा॥नगरवासिसकळप्रजा॥
वाटीच्याळीलया॥थायकरीरीतिहृदयवदनें॥ह्मणतितुजविनगेलापापा॥तु
जेतेथेंनेन॥आम्हुतेंहीदयाळा॥१०॥तुवसतसिजयस्थळी॥तेथेंवसोंकुटुंबमे
ळा॥स्थाच्याहातातनळीं॥राहोनशाकोंसर्वथा॥११॥आळीगुनिप्रजातें॥धर्मसा
ज्ञानेंसस्तातें॥ह्मणेभीष्मद्रोणजेथें॥तेथेचीमिहीजाणिजे॥१२॥नेमासारतनचतु
र्थी॥मियतत्सेंतुह्मांपासीं॥चिंतासांडुनिमानसिं॥स्वस्तसर्वांदिसावें॥१३॥
मजसंगतियतां उल्हां॥दुर्जनह्मणतिचळलेनेमां॥प्रजानेलीयानगरीआह्मं॥
भग्नभांडज्यापरी॥१४॥आम्हुचेंकल्यानतुह्मांकारणें॥तरीयकाळीनगरा

व जाणे॥ वनवास करु मुनि यायणे॥ तुझां वृत्ति सर्वथा॥१५॥ यापरी शांत उनिज ...
ण॥ परत विलेति त्न्हीं वर्ण॥ ब्राह्मण ह्म याति गेलीयां प्राण॥ तु जरसां डुनि नवच
॥ वेद शास्त्र पुराण श्रवन॥ हरीहर नाम सकीर्तन॥ जप तप कीया अ
॥ काळ कर्मुत्त व संगी॥१७॥ तु जसंगीं संतोश चित्ते॥ आचरो नित
त्तें॥ तुझें राज्य साधे तुत्तें॥ येसें करुं निर्धारें॥१८॥ तुजसंगी माहा
॥ आचरो नित्त प:श्चर्या॥ तु पावसि जयो ओश्चर्या॥ येसें करुं न्रपाळा
॥ नाश होय शत्रुच्या कुळा॥ तुधीं जयोश्री घाली माळा॥ येसें क
तरीच भुपाळा॥ ब्राह्मण तु [illegible]॥२०॥ तपें दुष्ट कर्माचें दहन॥ भ
तन हरीहर सुप्रसन्न॥ होति [illegible] धन॥ तु ज लागीं आराधुं॥२१॥
र्म ह्मणोय थार्थ स्यामि॥ हो [illegible] वदत्त तुह्मी॥ परी माझीय थंतर्या
मी॥ चिंता वर्ते अपार॥२२॥ खड [illegible] धेचा कुतोंडीं॥ पीडा पावाल अर
न्य वासिं॥ ते वेळीं आह्मीं दरीद्र [illegible]॥ दु:खे प्राण सजावे॥२३॥ दीप रक्षी
जे निर्वाणीं॥ तें विझु मते पावीले [illegible]॥ अरन्य वास प्रव्ळया वर्ति॥ प्राणा क
ळी का भावळेल॥२४॥ वदुनियां वल्कलांबरें॥ रक्षेने ळे पुनि शरीरें॥ आ
ह्मी जातसों साच्यारे॥ द्रष्टीं तुह्मी देखत सा॥२५॥ ब्राह्मणा ह्मणती धं
र्मात्तें॥ उदर भार न घलु तुत्तें॥ कंद मुळ फळ जवळ ते॥ आंग कष्टे मेळउं
॥२६॥ दरीद्र भोगुं सत्संगत्ती॥ ते हरीहर इंद्रम्यी संपत्ती॥ कुसंगीं येश्व
र्याची प्राप्ती॥ ते च्यि नरक निर्धारीं॥२७॥ वीद्दु मुरुत्त रणे होर त्यांचडी:
च्या ही पुरशार्थ जोडत्ति जोडी॥ सत्संगाची अगाध गोडी॥ मोक्ष प

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(५)

२॥ दींआसेना॥२८॥आमुचिभरणपोषणनचिंता॥तुवांनकरावीहेस्पावंता॥आनंत
ऋषीच्यापाळीता॥तोसंरक्षीवनसवृत्ति॥२९॥भीडानबोलेक्वचनि॥धर्ममस्तकठे
वीलाचरनीं॥ह्मणेआवश्ययइजेवनि॥रक्षावयादीनातें॥३०॥कान्यकुब्जेतैसामथु
रा॥कामरूपीतैकळबहुत्त॥पंचगौडआसंख्यात॥ब्राह्मणसंगींचालीले
॥३१॥गुर्जरमाराष्ट्रकर्णाटका॥आर्धचोळमलयाळदेख॥पंचद्राविंडहींआ ३
नेका॥धर्मसंगींचालीले॥३२॥पुण्यनदीवसिंचाआलतांपंथीं॥गंगानिवोळविलाग
भरत्ती॥जान्हवितिरींकेलीवस्ती॥पवीत्रस्थळींपवित्रीं॥३३॥ब्रमानारव्यवट
स्थळीं॥गंगोदकप्राशनसकळीं॥निशाकर्मित्तांअंधारमाळी॥उदयाआळासांभा
ळु॥३४॥सप्तनिप्रात:कर्म॥पुढचालीला[illegible]जाधर्म॥आरन्यपंथींनानाद्रुम॥
[illegible]पुष्पींपुजीति॥३५॥द्रौपदीब्रा[illegible]कुळ॥दृष्टीदेखत्तांबहुवसा॥को
[illegible]ळधर्माचिंमानसा॥चींत्तानकेंभ[illegible]॥नेत्रझांकुनिउभयकरीं॥मु
र्त्तिपडीलाधरणिवरी॥आर[illegible]ज्ञातआश्चर्यीं॥शौनकमुनिपातला
॥३७॥स्यावधककरूनिधर्मात्ते॥[illegible]समजाविताझालाते॥ह्मणेसंसारदु:खार्ण
वें॥आजिकवळेंशाहानियां॥३८॥शोकभयाचेआघात॥क्षणाक्षणा
[illegible]प्राप्त॥मुरर्वतेणेव्याकुळचित॥ज्ञानिपंडीतभ्रमेना॥३९॥म्हणेक
[illegible]आसेराया॥ज्ञानेंपाहात्तांसर्वहीमाया॥आवळंबुनिविचार
[illegible]खेदसांडीमानसें॥४०॥आप्तकाळदेखोनिपुढें॥ज्ञानियांआ
[illegible]स्त्रीचेंदे॥कोटीदु:खाचेंदळवाडें॥वीवेकउत्ताविभांडीं॥४१॥
ज्ञानेंनाशेसंसारभ्रम॥विष्णुस्मरणेंपात्तकभस्म॥कष्टकाळष्य॥२॥

र्थबळेंलोटावा॥४२॥ त्तपेंजोडीइछीलेफळ॥ येसेंबोलतिशास्त्रकुशळ॥ अनां अ
र्यचळ॥ चित्तनिष्टेरह्मावें॥४३॥ त्तपोधनानेसिद्धपुरुश॥ सिद्धिकरनिदेतिवश्यः
ोषित्तिमानाकुरु॥ त्त्यणप्रायनाशाति॥४४॥ धोम्यह्मणेविचारसुमति॥ अराधुनिसुर्य
रसि॥ मागाअप्तकाळबहुनिं॥ किर्त्तिवंतिकर्मिळा॥४५॥ चत्तुराननेनिर्मिलियाप्रजा
ृवधेनेपीडत्तांमाहाराजा॥ सुर्यप्रत्तिपाळीबोजा॥ पीत्ताजैसापुत्रांत्तें॥४६॥ रसशोस्शु
र्यउत्तरायनि॥ जळमोकलीदक्षनायनि॥ ओशाधियोसिंचदुकिर्नि॥ हेंहीसामर्थ्यसु
र्यांचें॥४७॥ ह्मणेनिविस्वास्याप्रत्तिपाळीना॥ सुर्यविजाणत्तहत्ता॥ सुर्यपरत्ताअान्नदा
त्ता॥ दुजानाहींत्रैलोकिं॥४८॥ सुर्यकिर्त्तिहोतिघना॥ चत्तवढीपासावधान्न॥ अन्नास्त्तवभु
त्तजना॥ वेदप्रमाननिर्धारिं॥४९॥ याळागींभ्रातुमयअान्न॥ प्रानियांत्तेप्राणधारण॥ करीत्तां
सुर्यअराधना॥ पुर्णकामत्तुहोसि॥५०॥ कोणतिवेचैन्यसुरुशु॥ अाप्तकाळींपावत्तांक्लेशः
अराधुनदेवदेवेश॥ बीस्यलोकपाळील॥५१॥ तैसेंचित्तांहीधत्तनिर्जिवि॥ त्तपिंप्रसन्नकरा
वारवि॥ ब्राह्मणपोशनाच्यिगोवि॥ त्तोफेडीलनिर्धारि॥५२॥ गंगाजळींराहोनिधर्मे॥ सुच्यिस्मत
निसनेमें॥ धोम्यउपदेसिलीनामें॥ अाष्टोत्तरशतसुर्याच्यिं॥५३॥ ब्रह्मेनउपदेसिलींना
रदात्तें॥ नारदेंकथीलींशक्रात्तें॥ शक्रेंसांगित्तलींधोम्यात्तें॥ त्तेंधर्मात्तेंदीधली॥५४॥ अाब
रम्होकिंअतिउत्तमें॥ अाष्टोत्तरशत्तसुर्यनामें॥ धर्माउपदेसिलीधोम्यें॥ सिद्धिप्रदत्ता
त्काळींं॥५५॥ स्मरणकरीत्तांयकच्यित्तें॥ द्दरुपेनेद्रवलादीनानाथ॥ ह्मणेकौंत्तेयमाझा
सुत्त॥ क्लिशात्तित्तकरावा॥५६॥ पुडत्तिधर्मकरीत्तांस्तवन॥ सुर्यपात्तलानलगत्तांक्ष
ण॥ त्तेजेंकोंदलेंमहीगगण॥ सुप्रसन्नबोलत्तु॥५७॥ जेंजेंइछीत्तुझेंमन॥ त्तेंत्तेंपाव
सिफळसंपुर्ण॥ प्रसाददेत्तसेंस्यत्पान्न॥ चत्तुर्विधसुस्यादें॥५८॥ वाढीत्तांपावेल

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

॥२॥८ वद्वितें॥ येणें ब्राह्मणसहस्त्रशतें॥ प्रतिपाळुनि कष्टकाळातें॥ आरन्यवासक्रमावा॥६०॥
कोटळीयांतेरावद्वैं॥ शत्रु नाशतिआनयासें॥ राज्यपावाल संतोषें॥ सागरांतप्रीथ्वी
चें॥६१॥ लोकबोलतिसर्वत्र॥ सुर्यें दीघलें थालीपात्र॥ परीतें व्यासाचें वगात्रा॥ वद
लेंनाहींभारती॥६२॥ असो येसा देउनिवर॥ स्वस्थ वोगेला सहस्त्रकर॥ उदकावा
हेरयुद्धिष्टीर॥ सुखसंतोषें निघाला॥६३॥ नमस्कारीले धौम्यचरण॥ आळंगीले
चोघांजना॥ भीमापार्थआनिनंदना॥ माद्रीच्या याआवडी॥६४॥ कीटळाच्यितेच्या
वीटाळा॥ हर्षें निर्भर कुरुभुपाळा॥ सुर्यप्रसादें ब्राह्मणकुळा॥ पाळीता जाला कांनीं
॥६५॥ त्रृप्त जालीयां आसंरव्यद्वि जा॥ यानंतरें चोघे आनुजा॥ त्यापाठीं धर्मराजा॥ या
उपरी द्रौपदी॥६६॥ भोजनितोश॥ विप्राळपा॥ नित्यानित्यपुराणश्रवण॥ सकळांस
हीतकुरुनंदन॥ काम्यकवनापा॥ तळा॥६७॥ जाह्नविंतिरींचे ब्राह्मण॥ कुरुक्षे
त्रीच्ये तपोधन॥ यमुनातिरींच्ये वेदाढ्य॥ सरस्वतितटवासि॥६८॥ द्वैशद्वैतितिरवा
सि॥ आग्रहोत्रसामग्रीसिं॥ यत्नें जाळ सावनासि॥ धर्मसंगी वसावया॥६९॥
यरीकडें हस्तनापुरीं॥ धृतराष्ट्रचीतें च्या सागरीं॥ पडोनि बुडतां तेअवसरीं॥ का
शिष्प्रणे विदुरातें॥ द्या हृदयकुंडीं क्रोधानळा॥ प्रदीप्तकरुनि कुंतिबाळा॥ वना
तें श्रेहावळा॥ केंविहोतिआमुतें॥७०॥ यांचेनि दुःखें प्रजालोका॥ आहोरा
रीतिशोका॥ शापशब्दाचा पावक॥ कौरववनाळविति॥७१॥ प्रजाभ्र
भावें॥ पांडवविशादसाडीतिजिवें॥ येसाउपायविदुर दे वें॥ सांगीत ॥३॥
जो॥७२॥ वीदुर ह्मणे पुडत पुडती॥ तें च्यितें सांगणें कीं जी॥ हीनविद्या
रीति॥ संचरेना सर्वथा॥७३॥ आइकुनि तन्हीं विवेकसुमति॥ पश्च्या

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. सुर्यप्रसाद

...चिंत्ति॥ संवरेजा सर्व थामा ७३॥ आत धाडुनि वनाप्रति॥ सिद्ध पांडव पाच्यारीं आ॥ १
...मर धरुनियां करीं॥ घालीं धर्मेचरनावरी॥ पल्लव पसरोनि करुनोत्तरीं॥
...विंमागीला॥ ७५॥ दुर्येधिन दुष्यासना॥ शकुनि आनिचौथा कर्ण॥ धर्मा हा
...धुनि प्राण॥ दान मागोंत्त यांसि॥ ७६॥ मस्तक घालुनि श्रीमाउदरीं॥ दुशासनानि वे
...रीं॥ दुर्योधनाच्ये सिरीं॥ हस्त स्थापीं धर्माच्या॥ ७७॥ आर्जुनाचिच्चरणा कमळें॥ स्य
...विंकर्णाचे कपाळ॥ सहदेवाच्या केश धरि ठावे॥ शकुनि श्रुकर रक्षीकां॥ ७८॥ त्तेव्हां
च विसाव्वीय हात्तिं॥ येसि दारवविंनेह पळेंवे॥ आर्वीगुनि आश्चर्यात्तिं॥ मस्तकसिंचि
धर्माच्या॥ ७९॥ येसि बडीलपनाची विधि॥ ...चरोनि विवेकनिधी॥ यशे कल्या
नयर्हि विंधावधि॥ आलीजाणन्न वपुन्ना॥ ८०॥ या परी वर्तत्तां स्नेह भावें॥ त्तरीच
चुकी तिमध्य एकें वो॥ तासु विचारत्तु ...वें॥ अत्तांच्चि धरीला पाहीजे॥ ८१॥ हे
जरी नायके त्ति दुर्जन॥ त्तरी धरपाचा... भद्रोण॥ प्रेरुनियांचौघे जना॥ नि
यर्हुनि रक्षावे॥ ८२॥ गारुडी सर्प ...दीं॥ व्याघ्र समुद्र पबांधी जेव्या
धि॥ त्तैसें चौघे हे दुर्बुद्धि॥ त्यां बुद्धिवंते रक्षावे॥ ८३॥ काळजिंउदेळा जोब्रन:
त्तो स्वहस्तें छेदीजे शस्त्रे करुण॥ त्तैसि विनिष्टुर करुनि मन॥ दुष्ट दंडन करावें
॥ ८४॥ हननरक्षन ध्यावधावाहा ग॥ या मार्जि धरीयक मार्गो॥ त्तरीच्चरवंठेळाचि
त्तारो ग॥ यर्हि विंधानर्थ च्चुके ना॥ ८५॥ कुळें सहीत विस्यजन॥ उरवांवे येसें इ
च्छीमन॥ त्तरी हे सागीळयां संपुर्ण॥ यशासं न्तो शपावासि॥ ८६॥ युउराज्य
वोपुनि धर्मराजा॥ इन्दुके न कल्यानत वाभजा॥ येकाभावें सकळ प्रजा॥

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

तुजभजात्तिनिर्धारिं॥८७॥येकोनिविदुराचेंउत्तर॥क्रोधें घडकलाराजेस्वर॥म्हणेभीज्ञान
॥७॥ चाकयेदञ्जासिरंग॥रामायनिज्यापरी॥८८॥पंडुपुत्रधर्मविर्यज॥ह्मोत्तें देह्मणासिस्व
राज्य॥माझेविर्यजममात्मज॥सांन्नेहागसांगासि॥८९॥ब्रह्मनिष्ठाचीलक्षणें॥तु
झेठाइंज्ञानचीन्हें॥बुद्धिबोधलीसमदर्शनें॥ज्ञानमीचतुजमोहिला॥९०॥जेकांवीचार नाहीं
पुसावातुतें॥तेंक्रास्तविसिपांडवांतें॥सदानिंदीसीमत्पुत्रांतें॥आम्रेहत्तापानावे॥९१॥
राज्यहारविलेंपनि॥आपनगुंत्तलेआपुलेचपणि॥तुच्छलीतोसिक्षणक्षनि॥हाविवेक
कोनता॥९२॥दुःखभागीहोसिभ्राता॥वीचारपुसनेहेमुरर्वता॥म्हणांद्दीधानकरीची
ता॥पांडवांप्रत्तिचुजाया॥९३॥यासिवीलेबनकरीक्षण॥आवश्यह्मणेक्षत्ताप्राज्ञ॥
नमस्कारुनिजेश्वरण॥नि[illegible]ह्मनकीं॥९४॥रथेंसिआलाकाम्यकवना॥
श्रवनजालेंकुरुपुंडना॥हांस्तुनि[illegible]भीमार्जुना॥क्षत्ताआलाकिमर्थ॥९५॥पुड
त्तिघुत्ताबोलाविले॥किंपश्चात्तापेहृदय[illegible]कारविरेराज्यदेवचिले॥मीमद्गोनविचारें
॥९६॥वीदुरपातलादर्शना॥पांचेजा[illegible]रना॥म्रेहेंदेउनिआलीगना॥यकासनि
मैसवीलें॥९७॥वीदुरह्मणेगुणेकं[illegible]स॥वीचारपुसनांतुमचेवीसि॥सुबुद्धिवदलों
कुळलीत्तोसि॥हीतकारनिसबाति॥९८॥परीत्तेंनानवेचिहरइं॥तेंविस्तारेंसांगेकां
[illegible]त्तेंसागुनियांजाइं॥पांडवांप्रत्तिधनाप्त॥९९॥यालागींहागुनिम्रात्तआधम॥तुज
पातलोंदेवद्दमा॥दर्शणेंपावलोंविश्रामा॥सर्वश्रमाविसरलों॥१००॥धर्मह्मणेब
[illegible]रवें॥इच्छीलेतैसेंचघडावेलें देवें॥म्रेहहष्टीसांभाळावें॥बाळकातेंकाननिं॥ ॥७॥
[illegible]रीधंबीकास्तुत्त॥पश्चात्तापेआत्तिसंत्तप्त॥वीदुरवियोगेंधाङ्क्षुत्ता॥खेदमानि
[illegible]२॥बाह्यचक्षमन्यक्षुहीण॥बुधिचांधलीविदुरेवीन॥[illegible]

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

अत्तांमातेंवागवीकोण॥ घं धजाळोंसबाह्य॥३॥ ह्मणेसंजयाविदुरेंविना॥ अ॥१
रवेमाझाप्राण॥ तुवांकरूनियांगमन॥ पाचारूनिआनावा॥४॥ संजयमा
जाइजा॥ वेगींपातलाकाम्यकवना॥ भेटोनियांपांचाजना॥ निरोपसांगेवि
॥५॥ ह्मणेवीदुरासवेगउठीं॥ रायेंप्राणधरीलाकंठीं॥ तुजनदेखतांदृष्टी॥ प्रान
ळनिर्धारिं॥६॥ धर्मह्मणेजाइंसिघ्र॥ वीळोकीअग्रजाचेआघ्र॥ वीदुरत्याली
जोंब्यंग्र॥ धर्मान्येनिवीयोगें॥७॥ सवेगपातलागजसाह्वया॥ नमस्कारीलेंपुर्व
जपांया॥ हृदयमेळउनिहृदया॥ प्रेमा[illegible]॥८॥ वीदुरानदेखतांतुतें॥ वि
श्वसुन्यवाटेमातें॥ आरवंडतुझेनिक[illegible]तें॥ प्राणमाझाजीतसे॥९॥ वीदुरपात
लादेखोनि॥ दुर्योधनकर्णशकुनि॥ [illegible]दुःशास[illegible]नादीमीळोनि॥ गुदविचारमांडीला
॥१०॥ पांडवआरन्यवासांगेलेपरी॥ [illegible]ौरवंडलें॥ पुच्छधरूनिसोडीलें॥ स
र्पमुखवज्यापरी॥११॥ अनांयकचीबुद्धि[illegible]सा॥ आह्मीजाउनिदळभारेसिं॥ पां
डवयकटवनवासिं॥ रात्रीमारूनि[illegible]॥१२॥ दुरीयादळआनिवांचाला॥ आला
नाहींजवंगोपाळा॥ पांडवआहेतनिबळा॥ त्यांनिर्मुळकरावे॥१३॥ नकळतां
भीष्मद्रोनाग॥ नकळतांधृतराष्ट्राच्याम नागीं करावेंपांडवांच्याहनना॥ पुढेंप्र
गटहोतसो॥१४॥ वीचारकरीतांचोंघींजनि॥ व्यासदेवेंजानोनिमनि॥ गगनमा
र्गेंसभास्थानि॥ आकस्मातउतरला॥१५॥ व्यासह्मणेगास्पुत्रा॥ असावधा
नदोशपात्रा॥ स्वपुत्राच्याकपटमंत्रा॥ नविचारीसिमुरर्खत्वें॥१६॥ राज्यहीरो
निदवडीलेवना॥ मागुत्त्याचालीलेहांचीयाहनना॥ त्रयादुर्बुद्धीदुर्जना॥ निरो
धकेसानकरीसि॥१७॥ धृतराष्ट्रह्मणेसर्वज्ञराया॥ स्वइकिरीतसेंतुझीयापां

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

॥५॥ यां॥जरीपुत्रांचीकपटमाया॥जाणेआथवाभिप्रेरीं॥१८॥हेप्रवर्त्तल्यांपांडववधि॥
वनाजानिलदुर्बुद्धि॥तरीभिप्राणत्तजिनआधिं॥हेंचीशुधिजाणपां॥१९॥येको
निपुत्रपावलेइंका॥सांडीलाहननाच्याध्यवांका॥व्यासह्मणेनरनायका॥प्रज्ञा
च्यक्षुआवधारीं॥२०॥चतुराननेनिर्मीलीश्रीष्टि॥चहुखानिवर्त्तत्तांश्रुत्तिं॥काम
धेनुज्ञाकाप्रत्ति॥जाउनिकरीशोकात्तें॥२१॥माझेपुत्रवज्राभसकळ॥कष्टभोगीति
सर्वकाळ॥दुःखदेखोनित्तळमळ॥मज्याअपारहोनसे॥२२॥नागरज्ञाकटरथगोनि
यां॥धान्यमळनितेल्यघानियां॥पाठीबहुभारवाहुनियां॥आहोरात्रासिनात्ति॥२३॥
दगडमात्तिकाष्टभार॥प्रत्तोदमारीतिनिष्ठुर॥गाळीप्रदानेअपार॥कष्टकरीतां
वोपीत्ति॥२४॥सित्तउष्णप्रजन्यवात्ति॥निराश्रयसर्वसाहात्ति॥भुकेल्यात्तणोद
कनेदीत्ति॥उपेक्षीत्तिनिर्दय॥२५॥वत्ससंबंधनेनळमळीत्ति॥भुकेल्यांआक्रोशें
बोभात्ति॥धेनुकासेहुनिवोढीत्ति॥पयप्रासित्तांमात्तेच्चें॥२६॥मेळयांवोपीत्तिआ
नाभिका॥त्यांचेकरीत्तिदोरान्नुक॥येसेंकर्मेसुरनायका॥कीमर्थयानेंनेमिले
॥२७॥शाक्तत्तपुष्टीखवाचाबरुनें॥वोढुनिनेनेबहुभारात्तें॥आशक्तपावनांकष्टा
चें॥दुःखमात्तेंअपार॥२८॥येसेनानापरीक्लेश॥पुत्रभोगीत्तिबहुवस॥येकोनि
करीहास्य॥ह्मणेपरीसेपवीत्रा॥२९॥तुझेपुत्रआसंख्यात॥सुखीदुःखी
ता॥स्वल्पपुत्रांलागीदुःख॥व्याकुळकाहींनकरावें॥३०॥दीनदुर्बळसा
ष्टी॥सुखियसभाग्यपाहोनिदृष्टी॥तुवांधसावेंसुखसंतुष्टी॥खेदपो
वा॥३१॥यरीह्मणेनिजनिर्धारीं॥समानस्नेहेंसकळांवरी॥मात्तुस्नेहा ॥५॥
॥भेदभावनाअसेना॥३२॥हामाजिसाहीकराक्कीहीना॥जेंजेंदुःख

...नें॥त्तयालागींमाझीयामनें॥खेदअपारपाविजे॥३३॥स्वेच्छाभक्षुनिआ॥
...क्षीति॥काममदेंबोकाळत्ति॥दुर्बळदेखोनिडीवीत्ति॥कुपाटतिपरद्वेरीं॥३४
..शावेसनि॥चिहीनाचारान्यिदावनि॥बाधुनिदंडावेहेवानि॥ब्रह्मयांच्यि
..रथां॥३५॥दीनदुर्बळअशाळा॥त्तेहीपावत्तांदुःखाते॥परमखेदवाटमाते॥जा
..ष्णीतसुरेशा॥३६॥त्तोशोनिबोळेधामरपाळ॥करीत्तिब्रह्मभ्याच्यासंभा
ळ॥सात्तागींस्कुरवाच्यासुकाळ॥मि...रकाळ...भोगवीं॥३७॥पुत्रातुल्यपसुतेपा
ळी॥सालाशींमिघइछीतेकाळीं॥पाडुनिपी...कविमहीतळी॥त्तन्यधान्यअपार॥
॥३८॥करीतिब्रह्मभ्येपीडना॥धाव...पाडुनिधाव...वइपि॥सेनिनपीकेत्तपाधान्या॥ना
सिप्राणदुर्भीक्षीं॥३९॥पास्वयकपरच...काच्चीकरात्तंबाराधाळीकित्का॥दु
घस्त्रवादीआनेक॥रोगउगजिध्यापा...बघेउनिसर्वकाळ॥नकरीत्तिब्रह्म
भाग्यासंभाळ॥त्तयादोशाचेंहेच्चीफ...भोगवीतपात्तें॥४०॥वच्छाआभ्यासना
हीत्त्पनि॥क्षुधीतवोटीत्तिकासेकुटि...त्तपो...शेंमिभोभोनि॥क्षयोकरीवंशाच्या:
॥४१॥धेनुह्मणेस्वामीयेक॥सक...रावे...रीरखेंसुरव॥संत्तोशोनिसुरना
यक॥शांत्तवितीवरदवाक्यां॥४२॥यालागींधत्तराष्ठापवीत्रा॥स्वपुत्रांप्रमा
नपंडुपुत्रा॥आवगोकोनिस्नेहसूत्रा॥करीबहुसाळवाटते॥४३॥पवित्रसेपन्न
सर्वगुनि॥दीनप्रायकष्टत्तिवनि॥हेदेखेनित्तुझामनि॥खेदकेसाउपजेना॥४४॥
नगरस्वामीवसत्तिवनि॥नाथनेथनाथदीसत्तिजनि॥श्रीमंत्तप्रनगभायमेदीनि
लोळत्तिहेआनुचीत्त॥४५॥त्तुजदेखत्तांत्तुझेकुमर॥आरन्यवास्सिंवनपामर॥
भकित्तिंपापहेंअपार॥उभयलोकींमजवाटो॥४६॥लक्ष्मीवंत्ताहुनिविशेश॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(12)

॥६॥ दिनांसांभाळी जगदीश ॥ ह्मणे निधाना धबंधु हा घोर ॥ भुवनत्रइ न समाय ॥ ४८ ॥ धृतरा
ष्ट्र पंडु हुनि बहुत ॥ विदुर जाकळे माझें चित्त ॥ दिनसा त्ती कविष्णुभक्त ॥ परमसाधु ह्मणौ
नि ॥ ४९ ॥ तो सिच त्ताही कराविकरनि ॥ स्वपुत्राहुनि सहस्त्रगुनि ॥ पांडवसाधु हें जानोनि ॥
स्नेह अपार करावा ॥ ५० ॥ इतु पुत्राची जो सिमाय ॥ तो सिपांडविंधरा विराय ॥ विदुर
म्हणाहुनि हृदया ॥ दीन वेदना जानावि ॥ ५१ ॥ केसें न कंठीति वनबासातें ॥ केंविपावति
आश्रीवादितें ॥ आहो राचये सें चीत ॥ चीत पोळे अपार ॥ ५२ ॥ स्वपुत्रवांच्यावे चिरका
ळ ॥ संपदा असावि अढळ ॥ तरी वना जाऊनि ताह्मळ ॥ पांडव नगरा आनावे ॥ ५३ ॥ ये
स्थर्यपदीं आपुले सुत ॥ आह्मइ असा वेजिवें जित ॥ येसे इछी सि तरी त्वरीत ॥ पवित्र
पांडव बुझावि ॥ ५४ ॥ दुर्योधनें जाऊनि तेथ ॥ सुहृद गौरवावे वचनीं ॥ मानें आनुनि
राज्यासनि ॥ बेसवावे स्वहस्तें ॥ ५५ ॥ हें न करीतां नरेस्वरा ॥ क्षयो पावत ळजांत
चरा ॥ पुढत्त पुढती तिहें चीच्यतुरा ॥ कायकीत्ती सांगावें ॥ ५६ ॥ धृतराष्ट्र ह्मणे द्वयपायना ॥
मस्तक वाहातु सें तुझीया चरना ॥ तथापी दुर्योधना ॥ आपुल्या मुखें ह्मा क्रिजे ॥
॥ ५७ ॥ व्यास ह्मणे मी जातसें ॥ मैत्रेय यइल आवकाश ॥ तो सांगेल तें मानसें ॥ स
वीं तुह्मीं धरावें ॥ ५८ ॥ आदृस्य होतां व्यासमुनि ॥ मैत्रेयो आला तेचि क्षनि ॥ नमस्का
[illegible] सभास्थानि ॥ श्री भद्रोणधृतराष्ट्रे ॥ ५९ ॥ आतां मैत्रेय वदेल वचन ॥ ते न मनि
[illegible]र्योधन ॥ राशी ऊरापोह्मी पाइशाने ॥ हृदय वर्मी ताडीला ॥ ६० ॥ तें भावि किंपरीसावें
[illegible]ळीले व्यासदेवें ॥ तेची माहाराष्ट्र वेभवें ॥ आर्थमीरवे साजिरा ॥ ६१ ॥ इति
[illegible]भारत ॥ टीका वीस्वंभरानुग्रहीत ॥ मुक्ते स्वराच्या वचनार्थी ॥ पवीत्र ॥६॥
[illegible]सतु ॥ ६२ ॥ इति श्रीमन्माहाभारत ॥ वन पर्व ति ॥ व्यासधृतराष्ट्र सं
[illegible]मा ॥ प्रथमोध्याय ॥ १ ॥

पसमर्थो॥ कौरवनरेंद्रआदरेंह्मणे॥ पवित्रतिर्थें पुन्यारन्ये॥ आवलोकुनियणे आ॥ २
…के ठेस्वामीया॥ १॥ मैत्रयो ह्मणे धृतराष्ट्रातें॥ आवलोकोनि पवित्रतिर्थें॥ का
…वनापात लोंतेथें॥ पांडव दृष्टीं देखिले॥ २॥ जटावल्कल अंजिनोंबरी॥ शीतो
…पीडाफळाहारी॥ कष्टतां देखोनि श्रेत्तरीं॥ खेद आद्भुत वाटला॥ ३॥ तुझीयापु
…त्याचा अविवेका॥ येकोनि वाटले परमदुःख॥ तिहीं लोकांमाजि यका॥ बरवें को
न्हीन ह्मणति॥ ४॥ पुरुर्हों तवंचि ज्यावें जगीं॥ जवं आपकिर्ति न सिवे आंगीं॥ आये श्
वंत तो कुमार्गीं॥ जितची प्रेता सारिखा॥ ५॥ भीष्म सांहुनि न बोले वचनि॥ तरी भीष्म
आपजयो पावे रनि॥ पुत्र शोकांच्या वडवाग्नी॥ तुज यारसि जनि घोरें॥ ६॥ सवेचि
ह्मणे दुर्योधना॥ चीत्त द्यावें माझीया वचना॥ स्यलासाठीं माहांद्रोहा॥ पाप अद्भु
त जोडीलें॥ ७॥ नेश्वर्य राज्यसंर… परी आपकिर्ति जिडली युगायुगीं॥ कुबु
द्धि वेष्याचा कुमार्गीं॥ कवण दुष्टें… वीलों॥ ८॥ सारस्व चिरोधव्याळ निशम॥ संगीय॥
संगीव्याप ळापरम॥ झडले भरतान्चें… रासारीं विचारीं॥ थागेले प्रतिष्टेचे प्राण
उभय लोकीं नदा रवबिवदन॥ कुळ्यी… दृशान॥ उघड दीसति… नदृष्टी॥ १०॥
यासि औषध देतसे यका॥ करावें पाडवां सि सख्या॥ यणे आरोग्यता क्षेत्रीका॥ हें निष्ट
क जाणपा॥ ११॥ जें वर्तलें नाहीं सृष्टी॥ ये सियेकोनि तुझी राहाटी॥ मिसाक्षपे आलें
भेटी॥ यास्तील गीयानाया॥ १२॥ बुद्धी भ्रंश जाला तुह्मां॥ कवन्या कर्में पाडीलें भ्रमा:
मरमरसो बवाआधमा॥ माहां आनर्थीं गोविलें॥ १३॥ रक्षुनियां तुझें चीत॥ गो
ड बोलोनि होति आह॥ तेची वैरीं तुझा घात॥ करावया उदेले॥ १४॥ वोरवदकें वटला 5
गे जाण॥ परी तें आम्रत वांचविप्राण॥ तो सिंमाझी उपदेश वचने॥ निष्टुर न कृतिजा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

यापां॥१५॥ नकरीबळीवंत्तासिस्पर्धा॥ सांडीअविचारअग्रह क्रोधा॥ देइंधर्माचिसं
॥७॥ पदा॥ जेअन्यायेंहीरत्तली॥१६॥ नागायुतबळसंपन्न॥ परमयोधाभीमसेन॥ इश
स्त्रधरांमाजिअर्जुन॥ जामदग्नीसारीखा॥१७॥ आसंखमराठेस्वरांच्यामेळु॥
पात्तला धर्मात्तेसाआळु॥ याहरूपेंगेकुंतिबाळु॥ प्रतिपार्थीनकुळनिं॥१८॥ ब
ळीष्टआप्तपरमसाधु॥ यासिकरीतांव्यर्थविरोधु॥ म्हणोनिजोडावाकुरुराबं
धु आपेश्याच्याचीजगीं॥१९॥ पत्तांनिवैरविषत्मानासीं॥ सख्यकरावेंसुहृदासि:
यांच्याविभागदेऊनियासि॥ सुखवसंतोडीआसावें॥२०॥ येसेंनकरीतांकु
रान्वयाच्या॥ क्षयोपात्तलाजाणकुळा॥ अन्यथाअसेत्तरीरविमंडळा॥ पत्त
नहोकांअत्तळीं॥२१॥ बाहुयुद्धिंजरासंधा॥ भीमेमारीलाविरव्यासिद्धा॥ हे
डंबबकाचावधा॥ केला हेंत्तजाणतसा॥२२॥ प्रस्तुतक्रीमिरदैत्यसा॥ भीम
हस्तेंपावलानासा॥ यासिवीरोधकरीत्तांघात्त॥ बंधुसहीत्तपावसि॥२३॥
येकोनिमैत्रयाच्यावचना॥ क्रोधनावरेदुर्योधना॥ आरक्तत्तापात्तलीनय
ना॥ खदीरागारज्यापरी॥२४॥ मुखंसांडीदीर्घहुंकार॥ जेविघुघुकारें
माहाविखार॥ गजशुंडाकारकर॥ त्तेणेंजानुताडीली॥२५॥ पादांगुष्ठरोवि
त्तधरनि॥ सरोशामौन्यथाबोवदनि॥ हें देखोनिमैत्रयमुनि॥ प्रळयानळ
[illegible]ाभळा॥२६॥ हेंचीमांडीगदाप्रहरीं॥ चुर्णहोइलरणाचवारीं॥ पादळत्ता
[illegible]प्रतिसिर्री॥ वज्रप्रायभीमाच्या॥२७॥ माझेंआभंगशापवचना॥ पा ॥१॥
[illegible]नश्वेकेचत्तुरानना॥ येसेंबोलोनित्तपोधना॥ निघत्ताजालात्ताक्षा
[illegible]॥२८॥ घत्तराष्ट्रलागुनिपाइ॥ ल्लगेस्वामीयांउशापदेई॥ रुष्टीह

दइं॥ शापउशापमहावाक्य॥३०॥ माझेंपाळीत्यांवचन॥ पंगुनशकेशापकुनाश थ्या॥ २
वशाकरीनांदारुण॥ कुळक्षयनिर्धारें॥३१॥ पुढतिधृतराष्ट्विनविनानि॥ क्रि
सावधिलावनि॥ तोयेकावयाध्यावडीमनि॥ बळप्रतापभीमाचा॥३२॥ मैत्रयह्मणेन
उमुखें॥ सर्वहीविदुरासिदाउकें॥ तोसांगेलतें कौतुकें॥ श्रवननुह्मींकरावे॥३३॥
वयक्षोभोनिगेलीयावरी॥ धृतराष्ट्विदुरातेंयाच्यारी॥ कींमिरभीमाचियेकरी॥ पडी
लाकैसासांगपां॥३४॥ विदुरह्मणेयेकश्रोत्री॥ राज्यहरोनिनुशाउत्री॥ लोटल्यांत्तिनध्या
होराज्री॥ धर्मराजबंधुसिं॥३५॥ मार्गनामुनियांचरनि॥ प्रवेशलेकाम्यकवनि॥ ते
थेंप्रवर्तल्यारजनि॥ वृक्षमुळींमुशाच्या॥३६॥ लोटल्यांअर्धनिशामया॥ वनिमा
डलामाहांप्रळया॥ झडझडाटेंसुटलावायो॥ तेणेंधुत्कारदाटलो॥३७॥ राक्षसाचेनिक
टहाकें॥ वनदेवताचाबिरीशंकें॥ स्वापदेंपळतिप्राणधाकें॥ व्याघ्रसिंहअपार॥३८॥
रोधुनियांपांडवपंथु॥ उभाठेला॥ काळमस्तक॥ विशाळवळाच्यापर्वतु॥ भया
नकमाजळा॥३९॥ विक्राळदाढामाहांचुरा॥ नेत्रप्रचंडीचक्राकारा॥ मुखिना
सिकिंवैस्वानर॥ ज्वाळासांडीधडधडां॥४०॥ मुखेंगाजविघोरशब्दु॥ बक
माझासोहदरबंधु॥ साचानुह्मीकेलावधु॥ निरापराधेंदुष्टहो॥४१॥ त्याच्यासु
डध्यावयाहातो॥ सर्वदाशो॥ धिंभीमासि॥ आजिअकस्मातयथें॥ सांपडलेति
वैरीहो॥४२॥ यतांभीमाचेनिरक्तें॥ माहांनदीनिर्मुनिपंथें॥ स्वर्गीनिमाल्यां
बकातें॥ त्रुप्तकरीनतर्पणें॥४३॥ हेंवनमाझेंवसतेंस्थान॥ यथेपातलापा
वेमरण॥ यतांसर्वांचेभक्षण॥ करीनक्षणनलगतां॥४४॥ सात्वेंरूपदेखतां
नयनि॥ म्हणापावलीयाइसेनि॥ धर्मदमातेंवेष्टुनि॥ कींतिचिह्णीज्यापरी॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yeshwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

॥८॥ हे देखोनि वृकोदरु॥ भंगीता जाला विरा वरु॥ गांडीवंचापधनुर्धरु॥ स
जीता जाला हस्त किं॥ ४४॥ भीम नि वारी पार्थातें॥ कीं मारवध माझेनि हातें॥ हो
नार याला गीं स्वस्त चित्तें॥ कौतुक दृष्टी विलोका॥ ४५॥ विध्याद्री वरी माहां मेरु:
राजा सुरेसिं नंदीकेस्वरु॥ तैं विनरवानि निशाचरु॥ युध्य कंदना मिसकले॥
॥४६॥ वृक्षभंगोनि पेंजा॥ मत्तमातंगमी नले जुंझा॥ प्राण घ्यावया च्या काजा
हो वंदोघां सारी रिवि॥ ४७॥ वृ [illegible] दोरं॥ दुमरहीत जाले वन॥ मग उचलो
नि चंड पाषान॥ परस्परे ह्लाणते॥ ४८॥ [illegible] कोरा त्रेळ्यस्थंगें॥ यकमेकां
ताडी तिरागें॥ तेंही सरलीयां [illegible] युध्या मिसकले॥ ४९॥ राज्यदारा
थीं सकाम॥ वाली सुग्रीव माहं [illegible] वीं कीं मारवानी भीम॥ युध्य कं
दना मिसकले॥ ५०॥ मुष्टी [illegible] का॥ कोपरकुमनि यां मार देतां॥ चड
कना ताडुनि मुखा॥ दंत पाडु [illegible] ॥५१॥ वर्म स्थळीं [illegible] तोकळे॥ ग्रीवां
वें पीती हस्त बळें॥ घापा हानों [illegible] डोळा पाडु ह्लणनि बुबुळें॥ ५२॥ हस्त
पाद कवळोनि॥ उसळोनि सां [illegible] ॥ उडीया टाकुनि मुध्रीं॥ फोडाव
यात ळपति॥ ५३॥ नळे रविन्नियरये [illegible] माजले व्याघ्र कां कुंजर॥ आरन्यरोंहि
[illegible] फा पाटति ज्यापरी॥ ५४॥ कामीनि कटाक्षांचे बाण॥ विरक्ता
[illegible] गीं लागति तैं छ॥ तैं विषसुरास्वें ताडण॥ भीमा आंगीं नातळे॥ ५५॥ धर्मनिरो
[illegible] स्वे शब्द॥ आनाचारीया हृदय भेद॥ तैं विभीम प्रहरें खेद॥ असुर पावे
[illegible] ळा॥ ५६॥ पशु वोढीती गळबंधनि॥ तैं विदोर्दंडग्रीवां स्थानि॥ कव ॥२॥
[illegible] आसुडीतां धरनि॥ झोळ प्राय पडीयेला॥ ५७॥ ताततवोपोनि हृदई॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

रागेंरगडीलीपांडु ॥ कीमीरात्तेंत्तीयसमई ॥ म्हणेभेटोंपात्तला ॥ ६५ ॥ ह्म धा २
पीत्तिच्यासांगात्ती ॥ प्राणदेवणे माझा हात्तीं ॥ वो पुनि पुढें देखी त्ती ॥ कदानुरीं
ला ॥ ६६ ॥ लत्ताप्रहरें कपाळमो खडु ॥ मुष्टप्रवर्ण आंत तेच खडु ॥ कडकडा टेड
थर खडु ॥ तें विंग जो नि पडीयला ॥ ६७ ॥ मुरव पसरीलें वीक्राळा ॥ जीका लवथ
ीत्त विड्गाळा ॥ वमीत्त रुधिराच्ये कल्लोळ ॥ प्रेतदशा पावला ॥ ६८ ॥ सुमीत्रा हातु
नी बळीवंत्त ॥ ह्मणे बकाचे अस्थपत्ता ॥ स्वर्गलोकीं जाउनि त्तरीत्त ॥ आपुला हात्तिं प किं
रीमाजी ॥ ६९ ॥ निर्जरीं पीटो टिटाळे [illegible] यां आपीळ्या पुष्पांजुळी ॥ ह्मणति
भीमधनुर्बळी ॥ होय जयवंत्त स[illegible] ॥ ७० ॥ जें जें पांडवांचे वैरी ॥ मदोन्मत्त दुरा
चारी ॥ त्तें त्तें वधुनि आपुला करीं ॥ [illegible] आमुतें ॥ ७१ ॥ या परी कीमीराचें ह
नण ॥ करुनियां भीमसेन ॥ येक [illegible] राष्ट्र [illegible] मन ॥ आत्ति उद्वीग्न पुत्रार्थी
॥ ७२ ॥ वीवेक विचार च खुंटीला ॥ पुत्र मो[illegible] यात मदारुन ॥ विसरोनि आत्महीत्ता
चरण ॥ चींत्तागर्ते पडीयला ॥ ७३ ॥ [illegible] बक कीमीर देखा ॥ ज्यांच्ये नि हात्तें पा
वले मरण ॥ त्यासीं विरोध करुनि पुत्रां ॥ केवि आक्रइ वांचत्ति ॥ ७४ ॥ माहां आनर्थ
दीसे पुढां ॥ येश्वर्य मदें नेन वे मुढां ॥ परम चीत्ते चासां कडा ॥ आमरनांत पडीय
लों ॥ ७० ॥ आसो कौरवीं हीरोनि राज्य ॥ वनां द्वडीला धर्मराजा ॥ हा वृत्तांत
आधोक्षजा ॥ येकता जाला द्वारके ॥ ७१ ॥ सत्तर संजोगो निरधा ॥ [illegible] धक
सुहृदा सहीत्ता ॥ वना पात्तला द्रस्त्म नाथा ॥ धर्मराजा जवळी के ॥ ७२ ॥ द्रुपद पुत्र
धृष्टकेतु ॥ कुंत्ति भगीनी च्ये येकोनां ॥ तोही पात्तला समाधाना ॥ करावया ध
र्माचें ॥ ७३ ॥ धृष्टकेत चे चपाळ ॥ केकैय राजा आत्ति श्रेष्ठा ॥ परी सोनियांकु

॥९॥ शाकाचा॥ यतेजाबेजवळीके॥ ७३॥ आवचे पातले काम्यकवना॥ आवलो कुनिकुळन
दना॥ आवस्था देखोनियां नयना॥ आम्ह पात्तसवत्तीं॥ ७५॥ कवळोनियां दुःखमाये:
मोहें द्रौपदी मोकळी धाया॥ दुःख म्हणे स्वस्थ माया॥ सर्व ठाउकें मना आहे॥ ७६॥
कर्णशकुनि दुःशासन॥ चौथा कपटी दुर्योधन॥ याचौघांचे रक्त प्राशण॥ पृथ्वीक
रील निर्धारिं॥ ७७॥ करीन कौरवांचा क्षयो॥ तरीच श्रीदुःख देवकित्तनयो॥ खेद
संत्तापाचावायो॥ झणदेंने दीमानसा॥ ७८॥ पाचाळ म्हणे यादवेस्वरा॥ आज्ञा प्रेरी
मज कींकरा॥ कौरव मारुं निर्धारा॥ भिडेडीन स्वहस्तें॥ ७९॥ नेमरत्त भिवधीन
द्रोनाते॥ शीखंडी वधील भीष्माते॥ आर्जुन वधिल कर्णात्ते॥ सौबळाते सहदेवा॥
॥८०॥ यकशत्तधृत्तराष्ट्रकुमर॥ यकला वधील वरकोदर॥ आज्ञा देइ लयादवे
स्वरा॥ तरी आतां चीउठावें॥ ८१॥ अर्जुन म्हणे श्रीकृष्ण जगजेठी॥ तुझी कृपा थपारगां
ठी॥ आसतां कौरवांच्या गोष्टी॥ तत्व पाय धामुत्तें॥ ८२॥ ससेंगुत्तला धर्मराजा॥ याला
गीं न चलेआमुचें काजा॥ द्रौपदी ... जी ... डेलाजा॥ क्षात्रधर्मिं आमुत्तें॥ ८३॥ श्री
दुःख म्हणे धर्मगुत्ति॥ शाल वे ... धाराव ति॥ यालागी संग्रामाचगुत्ति॥ भि
गुत्तलो नावेका॥ ८४॥ तुम्हाचा तत ... दिवा आलसजाला कांही यका॥ इत्तु
कीपामाजी कौतुका॥ परमवैरी धरवाडिले॥ ८५॥ भिस्च भावें आसनोत्तेथें॥ तरीक
रुंनेदीनों कपट कत्तें॥ शकुनिसौबळाचे दांतें॥ कपटपाशा भंगीतें॥ ८६॥ बोलोनेदी
... पैजेते॥ पाहोंनेदीतों द्रौपदीतें॥ धर्मराजवनवासातें॥ निचेयेसें नघडत्तें॥ ८७॥
... लो शाल्वाची यद्युद्धिं॥ तवं दुर्जना फावली संधी॥ आसो याचें उरसिने युधि
... रेन निर्धारिं॥ ८८॥ इत्तिश्री भारतवनपर्वनि॥ पुढें परीसिजे वीचक्षनि॥ ॥३॥
... सरकवि विघ्निवानि॥ व्यासाश्रयें न्यामको॥ ८९॥ ॥इतिश्री वनपर्वनि॥ श्री
... धोनां॥ द्वीतियोध्याय:॥ २ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

परीक्षांनदापनम॥ धर्मेत्मपो श्रीदत्तभराजा॥ झालेपातलाकचना या॥२
॥ वेरासिकारण आधोक्षजा॥ मजहीक ळलेंपाहीजे॥१॥ श्रीदत्तभह्मणेये
कळ॥ राजसयझीझाब्द कुटीळ॥ बोलतोनिमालाशुस्तुपाळ॥ माझेनिहा
णातसा॥२॥ तेंदुःखधरूनिचित्तिं॥ शुस्तुपाळ बंधुच्चियप्रीति॥ झालेवेटीली
रावति॥ बळाक्कारें मजनसतां॥३॥ वीमानयानिजैसेंनगर॥ धासंरव्यदेसग
नाचेभार॥ बळें रोधिलें द्वार कापुर॥ हाहाकारप्रवर्तला॥४॥ कळसपत्ताकातो
रणें॥ भंगीलीं वनेउपवने॥ प्रजा मा वळकेंधेतलीं प्राणें॥ कितियक निष्ठुरें॥५॥
रवळल्यापरीचाच्चियापाळी॥ भंगी ...पोवळी॥ माड्यागोपुरें आ
टाळी॥ वीध्वंसिलीअपार॥ घा॥ मुरवेंद्र ...की बोलेपरम॥ ह्मणेकेंउत्तायादवा
धम॥ दत्तश्रवर्णत्वस्सनाम॥ ... तयाचें॥७॥ सिरछेदकरूनियाच्या:
स्तुडघेइनशुस्तुपाळमच्या॥ वेसी ... निवचा॥ नगरवासिभयाभीत॥
॥८॥ तेवेळींझाबगदआदूर॥ ... सयपामिचेकुमर॥ प्रद्युम्नादीमा
हांवीर॥ सिद्धजालेसंग्रामा॥ ... वाजिपदातिरथ॥ भारचालीलेआ
संरव्यात॥ वीरवाद्येंगर्जताहोत॥ ... भेदअसुरातें॥१०॥ उग्रझोनेंपा
ळीलीपुरी॥ शास्त्रास्त्रिसिद्धसामग्री॥ मध्यरुल्मदारोहारी॥ भारआपा
रदाटले॥११॥ धासंरव्ययादवांचेकुमर॥ ग्रहीं ठेउनि निवडीलेनर॥ त्तर
नेनिवडले झुंझार॥ विरश्रीयासंभ्रमे॥१२॥ तेसिंचसोभाचीहीझोना
लोहोपंजरेंगुदलीजाना॥ शास्त्रेझळकति जेचिधन॥ माजिविजुत
ळपत्ति॥१३॥ जयसाधावयाच्याकाजा॥ उभयदळींमीसळले झुंझा

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com